

การบริหารการศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีสำหรับการบริหารคน

Concepts and Theories for People Administration

เหมาะสำหรับ :

- ผู้ประกอบวิชาชีพครู
- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ผู้บริหารการศึกษา
- ศึกษาานิเทศก์
- อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- ผู้สนใจทั่วไป

สุวิทย์ ภาณุจारी

**การบริหารการศึกษา
แนวคิดและทฤษฎีสำหรับการบริหารคน
Concepts and Theories for People
Administration**

**การบริหารการศึกษา
แนวคิดและทฤษฎี
สำหรับการบริหารคน
Educational Administration
Concepts and Theories
for People Administration**

เหมาะสำหรับ:

- ประกอบวิชาชีพครู
- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ผู้บริหารการศึกษา
- ศึกษาในเทศก์
- อาจารย์และนักศึกษา
ระดับปริญญาโท-เอก
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- ผู้สนใจทั่วไป

สุวิทย์ ภาณุจारी

การบริหารการศึกษา: แนวคิดและทฤษฎี สำหรับการบริหารคน

ผู้เขียน: รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจारी

ISBN (e-book): 978-616-626-960-4

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2568

จำนวนหน้า: 42 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย:

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจारी
27 ซอยเพชรเกษม 48 แยก 31 ถนนเพชรเกษม
แขวงบางด้วน เขตภาษีเจริญ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
10160 โทร. 08 6406 9016

ราคา: 39 บาท

คำนำ

หนังสือเรื่อง “การบริหารการศึกษา: แนวคิดและทฤษฎีสำหรับการบริหารคน” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ศิษยานุเทศก์ อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้ศึกษาเรียนรู้และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารคนและการทำวิจัยทางการศึกษาได้

ในหนังสือเล่มนี้ มีประเด็นเนื้อหาสาระสำคัญสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งแบ่งออกได้ 2 ตอน ได้แก่ (1) แนวคิดการบริหารคน และ (2) ทฤษฎีการบริหารคน

การศึกษาเรียนรู้เรื่อง “การบริหารการศึกษา: แนวคิดและทฤษฎีสำหรับการบริหารคน” และนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารคนและการทำวิจัยถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นประโยชน์ในการบริหารการศึกษาและนำองค์การไปสู่ความสำเร็จ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นแหล่งแห่งความรู้หรือสารสนเทศด้านการทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีสำหรับการบริหารคนและการทำวิจัยทางการศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้สนใจทั่วไป

สุวิทย์ ภาณุจारी
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สารบัญ

คำนำ สารบัญ	หน้า ค ง
ตอนที่ 1 แนวคิดการบริหารคน	1
1.1 ความนำ	1
1.2 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม	1
1.2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	2
1.2.2 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม	2
1.2.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์การทางการศึกษา	3
1.3 แนวคิดการบริหารความขัดแย้ง	5
1.3.1 ความหมายของการบริหารความขัดแย้ง	5
1.3.2 การบวนการบริหารความขัดแย้ง	6
1.3.3 เทคนิควิธีในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง	7
1.3.4 วิธีจัดการกับความขัดแย้ง	9
1.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสมรรถนะทรัพยากรบุคคล	14
1.4.1 ความหมายของสมรรถนะ	14
1.4.2 การบริหารสมรรถนะ	15
1.4.3 การบริหารสมรรถนะทรัพยากรบุคคล	15
1.5 บทสรุป	16
ตอนที่ 2 ทฤษฎีการบริหารคน	18
2.1 ความนำ	18
2.2 ทฤษฎีการจูงใจด้านเนื้อหา	18
2.2.1 ทฤษฎีการจูงใจของ Maslow	19
2.2.2 ทฤษฎีการจูงใจของ Alderfer	20
2.2.3 ทฤษฎีการจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland	22
2.2.4 ทฤษฎีการจูงใจหรือสองปัจจัยของ Herzberg	23
2.3 ทฤษฎีการจูงใจด้านกระบวนการ	26
2.3.1 ทฤษฎีความคาดหวัง (หรือการจูงใจ) ของ Vroom	26
2.3.2 ทฤษฎีความเสมอภาค (หรือการจูงใจ) ของ Adam	27
2.3.3 ทฤษฎีการตั้งเป้าหมายของ Locke และคณะ	28
2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร	30
2.4.1 ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR ของ Berlo	31

2.4.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยา	32
2.5 บทสรุป	34
บรรณานุกรม	36
ประวัติผู้เขียน	37

ตอนที่ 1

แนวคิด การบริหาร "คน"

1.1 ความนำ

แนวคิดการบริหารคน ในที่นี้ หมายถึง กระบวนการจัดการเกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา หรือพนักงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลผลิตสูงสุด และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งก็คือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน ในตอนที่ 1 นี้ จะนำเสนอสาระสำคัญของแนวคิดการบริหารคน จำนวน 3 แนวคิดหลัก ได้แก่ (1) แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (2) แนวคิดการบริหารความขัดแย้ง และ (3) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสมรรถนะทรัพยากรบุคคล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.2 แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Concept of participative management) เป็นที่นิยมและใช้เป็นข้อได้เปรียบของเส้นทางการแข่งขันทางธุรกิจ โดยเน้นเป้าหมายของการมีพันธสัญญา (Commitment) ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ในส่วนของแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญที่ควรศึกษา 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของการบริหารแบบมี